

**Základní škola a Mateřská škola Domašov
pracoviště Mateřská škola - Úvoz 172, Domašov**

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM pro předškolní vzdělávání

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA DOMAŠOV

Platnost dokumentu: 3 roky
Č.j. : MŠ/3/2020

Účinnost od 1.9.2020

**Je nám dobře na světě,
na naší modré planetě.**

Vypracovala: Bc. Lenka Musilová
Ludmila Musilová
Hemalová Yveta
Holubíková Aneta

Školní vzdělávací program Mateřské školy – pracoviště Domašov

1. Identifikační údaje

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Domašov, příspěvková organizace

IČ: 709 81 892

Adresa školy: Na Náměstí 48
Domašov 664 83

Odloučené pracoviště: Úvoz 172
Domašov 664 83

Organizace: Organizační složka obce
Příspěvková organizace

Ředitel organizace: Mgr. Milan Válek

Telefon: 546/441 128

Zřizovatel: Obec Domašov, Brněnská 94 Domašov 664 83 Tel: 603/297516
statutární zástupce obce – starosta obce Pavol Kučera

Telefon MŠ : 546/441 133

E-mail MŠ : ms.domasov@volny.cz

Účinnost: od 1.9.2020

Platnost dokumentu: 3 roky

Kapacita školy: 28 dětí

Počet tříd: 1 heterogenní

Zaměření školy: **Enviromentální výchova nejmenších – výchova k ochraně životního prostředí.**

Pg. Pracovníci Bc. Musilová Lenka - vedoucí učitelka
Hemalová Yveta - učitelka

Provozní pracovníci: Marcela Beranová - školnice
Ivoš Havlíček - topič (pouze v sezóně)

Provozní doba : Po- Pá – 6:45 - 16.15 hod

2. Obecná charakteristika školy

Obec Domašov je starobylá farní osada 25 km severozápadně od Brna a 10 km severovýchodně od Velké Bíteše. Rozkládá se v mírném údolí náhorní plošiny na pokraji Českomoravské vrchoviny. Nachází se v nadmořské výšce 460 m.n.m. Sousedí s obcemi Javůrek, Říčky a Rudka. Na jih se nachází obec Litostrov a na sever osada Šmelcovna. Budova mateřské školy byla postavena v roce 1959 a leží v klidnější části na okraji obce. Rozloha budovy je 100 m². Jde o starší výstavbu. Je obklopena rozlehlou oplocenou zahradou, osazenou vzrostlými stromy a trávou. Zahrada je vybavena uspokojivě, brouzdalištěm, pískovištěm, houpačkami, skluzavkami, pružinovou houpačkou a prolézačkou s lanovým systémem. Na zahradě se nachází altánek, který děti využívají ke hrám a úložný domeček na hračky.

Velikost tříd: Obě místnosti herna i třída měří 12 x10 m², jsou vzájemně propojeny a odděleny závěsem. Třída slouží současně jako jídelna, herna a ložnice pro děti. Lehátka jsou rozkládána pouze na dobu odpočinku, jinak jsou umístěna v přilehlé úložně. Obě místnosti jsou dostatečně prosvětleny okny, která jsou vybaveny roletami. V letošní roce prošla budova rozsáhlou rekonstrukcí – výměna střešní krytiny, nová plastová okna, výměna podlahových ploch – linoleum a koberec.

Vybavení hračkami, pomůckami a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku a je průběžně doplňováno a obnovováno dle finančních možností školy nebo z příspěvků a darů rodičů a sponzorů.

Umývárna je vybavena 5 dětskými a jedním velkým umývadlem, záchody jsou osazeny 6 dětskými záchodky.

Vzdělávání dětí zajišťují 2 pedagogické pracovnice, provoz 1 školnice.

Stravování je zajišťováno školní jídelnou, o dovoz svačin a obědů se stará obecní pracovník.

Škola stojí v poměrně klidné lokalitě obce, s lesem i loukami na dosah.

3. Podmínky předškolního vzdělávání

3.1. Věcné podmínky

Mateřská škola se od ledna 2012 stala součástí Základní školy, provoz je hrazen příspěvkem obce, rodiče hradí školné – dle pokynu k úplatě a stravné 1x měsíčně (dle docházky dítěte do MŠ).

Vybavení hračkami, pomůckami, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí a je průběžně obnovováno doplňováno dle finančních možností školy nebo z příspěvků a darů rodičů a sponzorů. Většina hraček, pomůcek a náčiní je umístěno tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně půjčovat a zároveň je dokázaly po ukončení hry uklidit. Všechny veřejné prostory jsou vyzdobeny pracemi a výrobky dětí, zejména v šatně a třídě.

U MŠ je prostorná zahrada, kterou využíváme zejména k dopoledním i odpoledním činnostem. Zahrada je vybavena tak, aby dětem poskytla rozmanité pohybové aktivity. Škola je ohraničená plotem a brankou.

Co chceme zlepšit - vybavení třídy moderními učebními pomůckami, interaktivní technikou,
- rozšíření herních prvků na zahradě - materiální vybavení zahrady školy je nutno postupně doplňovat o prvky rozvíjející nejen pohybové dovednosti dětí, ale i účelové koutky rozvíjející přírodní inteligenci a

smyslové vnímání dětí (stezka bosých nohou.....).

3.2. Životospráva

Strava je dovážena pracovníkem obecního úřadu ze školní jídelny při základní škole v termoboxech. Mezi jednotlivými jídly jsou dodržovány vhodné intervaly. Dětem poskytujeme plnohodnotnou a vyváženou stravu. Jídelníček je tvořen tak, aby zahrnoval všechny druhy potravin. Nenučíme děti do jídla, ale snažíme se, aby vše, co dostanou na talíři, alespoň ochutnaly. Dětem je po celý den zajištěn pitný režim. Děti mají denně k dispozici čerstvé ovoce nebo zeleninu. Děti stolují v klidné a pohodové atmosféře.

Jídelní lístky na daný týden jsou přístupné na nástěnce v jednotlivých šatnách či na webových stránkách Základní školy a Mateřské školy.

Rodiče mohou přivádět děti do MŠ dle svých možností, doporučujeme však příchod do 8:00, aby děti nepřicházely o ranní aktivity a nebyl příliš narušován chod řízených činností.

Děti jsou každodenně dostatečně dlouho venku dle počasí. Významnou složkou správné životosprávy je otužování dětí, které podporujeme přiměřeným oblékáním, větráním místností i pohybem v interiéru mateřské školy i venku. Volný pohyb dětí je na školní zahradě, ale často také pořádáme vycházky do nedalekého lesa nebo k rybníku Bahňák.

Děti jsou vzdělávány přiměřeně věku, vždy mají možnost kdykoliv si odpočinout.

Učitelé i zaměstnanci školy respektují potřeby dítěte a snaží se je uspokojit.

Děti se učí pravidlům soužití v mateřské škole, seznamují se s prostředím formou jasných pokynů.

Učitelky se samy chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují dětem přirozený vzor.

Do mateřské školy jsou přijímány děti zdravé, bez zjevných příznaků nemoci. Učitelky nesmí podávat dětem jakékoliv léky, pouze ve výjimečných případech a to po konzultaci s ředitelem školy a dětským lékařem. Pravidelně zařazujeme zdravotní cvičení, podporující správné držení těla, cvičení podporující zdravý vývoj a růst dětí. Při úrazu či náhlém onemocnění učitelka zajistí patřičnou péči s okamžitou informací zákonným zástupcům.

Co chceme zlepšit

- ve spolupráci se ŠJ ZŠ budeme dále pracovat na pestrosti skladby jídelníčku dětí,
- posilovat pitný režim u dětí,
- vést k větší konzumaci ovoce a zeleniny,
- ve spolupráci s rodinou a odborníky povedeme dále děti vhodnou motivací a osobním příkladem ke konzumaci méně oblíbených jídel.

Hygiena a zdravý životní styl

Hygienická pravidla jsou důsledně dodržována po celou dobu pobytu dítěte v MŠ, ve třídách je dostatečně větráno.

Děti se do třídy převlékají do pohodlného oblečení a děti mají dostatek pohybových aktivit ve třídě i venku.

Ven s dětmi chodíme za každého počasí s výjimkou silných mrazů, prudkého deště či špatných rozptylových podmínek.

Organizace dne umožňuje pravidelné střídání činností tak, aby se děti dokázaly v průběhu dne orientovat a vytvářely si potřebné návyky.

Jsou respektovány individuální potřeby aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí, děti odpočívají na lehátkách a převlékají se do pyžamek. Dětem, které neusnou je nabízen jiný klidný program.

Předškolní děti odpočívají přibližně půl hodiny po ukončení četby, poslechu pohádky a dětem, které usnou, je poskytnut dostatečný čas k odpočinku.

Děti vstávají individuálně po dostatečném odpočinku a do svačiny se věnují klidovým aktivitám dle možností na třídě.

Děti se učí respektovat potřebu spánku svých kamarádů, jsou vedeny k tichému chování a klidovým činnostem.

3.3. Psychosociální podmínky

Nově příchozí děti mají možnost adaptační doby, chodí do školy v kratších časových intervalech i v doprovodu rodičů, aby se přizpůsobily novému prostředí a zapojily se do většího kolektivu dětí. Děti mají dostatek prostoru i času na hru, ve všech činnostech počítáme s aktivní spoluúčastí dítěte. Všechny děti mají rovnocenné postavení.

Svoboda a volnost dětí je vhodně vyvážena důležitou mírou omezení, která vyplývají z dodržování a respektování pravidel a řádu ve třídě. Děti si v mateřské škole vytvářejí pravidla třídy, pravidla v kruhu, pravidla v umývárně.

U dětí podporujeme prosociální vztahy (prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí), motivujeme děti pochvalou, povzbuzením a předcházíme agresivnímu chování. Vyhýbáme se negativním slovním komentářům.

Vzdělávací nabídka odpovídá a je přizpůsobena věku a potřebám dítěte.

Ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi usilujeme o projev vzájemné důvěry, tolerance, ohleduplnosti a zdvořilosti.

Navozujeme vzájemný pocit důvěry a bezpečí, podporujeme individualitu dítěte. Rozvíjíme v dětech citlivost, ohleduplnost k ostatním, pomoc druhým a vytváříme u dětí kladný vztah k přírodě a její ochraně.

Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života (je dítěti tématicky blízká, pochopitelná, přiměřeně náročná, užitečná a prakticky využitelná).

Nedobrym vztahům dětí ve třídě a jiným negativním jevům věnuje učitelka pozornost a rozhodně je nepřehlídí, ale společně s dětmi je řeší.

Co chceme zlepšit

- větší spolupráce mezi dětem,
- dodržování stanovených pravidel mateřské školy, rozvíjet samostatnost, iniciativu a zodpovědnost dětí s využitím zpětné vazby, uznání,
- cíleně a včas analyzovat prvky rizikového chování dětí a reagovat na ně, zařazovat prosociální hry.
- zabývat se rizikovým jednáním a jeho vlivy na dítě,
- řešit podpurná opatření pro sociálně a zdravotně znevýhodněné děti.

3.4. Organizace

Denní řad je dostatečně flexibilní a umožňuje přizpůsobení se potřebám dětí. Pedagogové se věnují dětem a jejich vzdělávání. Při vzdělávání dětí je uplatňován individuální přístup

učitelky. Nově příchozí děti mají možnost adaptační doby, chodí do školy v kratších časových intervalech i v doprovodu rodičů, aby se přizpůsobily novému prostředí a zapojily se do většího kolektivu dětí. Děti mají dostatek času a prostoru na hru, mají možnost ji kdykoliv přerušit a následně se k ní vrátit. Děti pracují dle svých potřeb a přání, nejsou časově omezeny, práce může být rozdělena na několik dní, pracují svým vlastním tempem. Vycházíme z individuálních potřeb dětí.

Plánujeme do center aktivit. Hru vedeme jako dominantní při získávání nových zkušeností, dovedností a návyků. Důraz klademe na asertivní výsledky práce. Vycházíme z přirozených podmínek prostředí.

Během dne vytváříme vlnivé a radostné prostředí s citlivým přístupem k jednotlivcům. Preferujeme citovou výchovu, vštěpujeme dětem základy slušného chování a jednání, probouzíme v nich citlivost a empatii.

Zvláštní pozornost věnujeme přípravě předškolních dětí

- skupinová práce
- samostatná práce

Uplatňujeme uvolněný režim dne, kdy se jednotlivé činnosti prolínají a převládá hra. Vycházíme z Rámcového programu vzdělávání dětí předškolního věku, opíráme se o poznatky projektu „Začít spolu“.

Věnujeme se neustálé spolupráci a návaznosti obou učitelek.

Co chceme zlepšit - větší zapojení dětí do plánování činností,

- dodržování individuálního klidového režimu u všech dětí,
- nezatěžovat děti spěchem, dávat dětem dostatek prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dostatečně dlouho rozvíjet, vracet se k ní a podle vlastní potřeby dokončit,
- zařazovat a používat takové metody a formy práce, které děti zaujmou a jsou funkční.

3.5. Řízení mateřské školy

Povinnosti, práva a úkony všech pracovníků školy jsou jasně vymezeny.

Vedoucí učitelka zapojuje do řízení spolupracovníky a respektuje jejich názor.

Spolupracujeme se základní školou, se zřizovatelem a odborníky, kteří nám poskytují pomoc a konzultace - PPP, logopedem

Práva a povinnosti vedoucí učitelky

- vytvářet podmínky k rozvoji a aplikaci programu, jeho koordinace,
- nést odpovědnost za vytváření ŠVP a dlouhodobého rozvoje školy s využitím podnětů zúčastněných,
- naslouchat, přijímat podněty ode všech, napomáhat vzájemné komunikaci,
- průběžně se vzdělávat,
- průběžně mapovat podmínky i klima školy, vyhodnocovat je.

Práva a povinnosti učitelky,

- podílet se na tvorbě a realizaci ŠVP
- vyjadřovat svůj názor
- vychovávat a vzdělávat svěřené děti ke zdraví a ochraně přírody
- poznávat děti a zaznamenávat výstupy svého poznávání, provádět diagnostiku
- respektovat Řád školy, plnit plán činností a pracovní náplň učitelky
- dodržovat bezpečnost práce i dětí
- celoživotně se vzdělávat
- užívat metod efektivní komunikace i při řešení problémů

Práva a povinnosti pracovníků školy a školní výdejny

- vytvářet podmínky pro správnou výchovu ke zdraví a ochraně přírody
- v rámci možností pomáhat učitelkám (šatna, třída, telefon, otvírání dveří)
- užívat metod efektivní komunikace i při řešení problémů

Práva a povinnosti dětí

- individuálně uspokojovat svoje potřeby
- vykonávat samostatně činnosti související se sebeobsluhou
- užívat spontánně celé prostředí třídy i herny za předpokladu dodržování smluvených pravidel
- účastnit se či neúčastnit aktivit nabízených učitelkou – možnost volby
- vyjadřovat svůj názor, naslouchat názorům jiných, hledat společná řešení
- podílet se na vytváření a respektování společných pravidel

Práva a povinnosti rodičů

- být seznámen s řádem školy a respektovat jej
- být seznámen se základními materiály
- znát pravidla soužití, které ve škole platí
- vyjadřovat svůj názor k těmto materiálům, podílet se na jejich dotváření
- využívat možnosti návštěv před vstupem dítěte do MŠ i během docházky
- spolupracovat s učitelkou, svým jednáním nenarušovat přátelskou atmosféru ve škole
- podílet se na akcích školy

Co chceme zlepšit - zpřesnit kompetence a propojit spolupráci všech zaměstnanců,
- zlepšit komunikaci s rodiči a více je zapojit do dění mateřské školy,
- motivovat všechny zaměstnance k plnění koncepčních záměrů.

3.6. Personální a pedagogické zajištění

Všichni pedagogové mají potřebnou kvalifikaci a pracují na základě společně vytvořených pravidel a kompetencí. Pravidelně se sebevzdělávají. Pedagogická práce je organizována tak, aby byla dětem zajištěna optimální výchovná a vzdělávací péče. Zaměstnanci mateřské školy pracují profesionálním způsobem.

Specializované služby jsou zajišťovány příslušnými odborníky –PPP, logopedická péče.

Co chceme zlepšit

- sebevzdělávání pedagogických pracovníků - školení a semináře
- více spolupracovat se základní školou, návštěvy a konzultace před vstupem dětí do školy
- evaluační činnost a zjištěné poznatky více uplatňovat v individuálním procesu při práci s dětmi
- práce v týmu

3.7. Spoluúčast rodičů

Mezi pedagogy a rodiči panuje otevřený vztah, založený na důvěře, respektu a porozumění. Pedagogové pravidelně informují rodiče o dění v MŠ, prostřednictvím nástěnky pro rodiče nebo osobním rozhovorem. Společně se domlouvají na postupech při výchově a vzdělávání jejich dětí. Samozřejmostí je ochrana osobní data a soukromí.

Rodiče jsou zváni ke spolupráci při pořádání akcí jako je besídka pro maminky, vánoční besídka a společné akce pořádané školou - strašidelný průvod, den rodiny....

Rodiče mají možnost denně konzultovat s pedagogickými pracovníky problematiku svého dítěte, možnost získat informace a náměty pro tvořivou činnost v domácím prostředí sledování výchovné práce učitelky, mají možnost pozorovat dítě ve zcela odlišném prostředí od domova. Rodiče mají možnost aktivně se podílet na adaptačním procesu jejich dětí, a to formou vstupu do třídy. Spolupráce rodičů ve výchově a vzdělávání dětí je velmi důležitá a žádaná i ze strany pedagogů.

Co chceme zlepšit

- aktivní spolupráce rodiny se školou a využívání konzultačních hodin s pedagogem,
- pestrost a větší nabídka akcí pro děti a rodiče,
- budeme hledat nové formy spolupráce, inovovat a reagovat flexibilně,
- rozšíříme nabídku nad rámec výchovně vzdělávacího programu o nadstandardní činnost v odpoledních hodinách,
- podpořit prosociální chování dětí projektem, který umožní, v rámci mezigeneračního setkávání se s místními staršími občany, propojit a posílit sounáležitost místní komunity dětí a starších občanů (dětské hody, čtení před spaním, četba z místní kroniky, společné jarmarky, ukázky pečení, aktivní zapojení seniorů do každodenního dění v mateřské škole.

4. Organizace vzdělávání

Kapacita Mateřská školy je **28 dětí**. V mateřské škole je jedna věkově smíšená třída dětí **od 3 do 6 popř. 7 let**.

Pracují zde **2 učitelky a 1 provozní pracovnice**, sezónně topič, který zajišťuje údržbu školy. Provozní pracovnice zajišťuje výdej, kterou odebíráme ze základní školy v Domašově. Po dohodě s vedoucí školní jídelny respektujeme rozumná a opodstatněná přání rodičů ohledně stravy, děti mají možnost přidat si, denně je na jídelníčku zdravá zelenina nebo ovoce. Vzdělávací nabídka pro každý den je připravena tak, aby poměr mezi řízenými a spontánními činnostmi byl vyvážený. Rozvržení přímé vyučovací povinnosti učitelek je plánováno do rovnoměrné pracovní obou učitelek se záměrem co nejefektivněji využít pedagogického potenciálu v dopoledních hodinách. Příchod dětí plnící povinné předškolní vzdělávání je stanoven na dobu čtyř hodin souvislé pedagogické činnosti a to od 8.00 do 12.00 hodin.

1. Zřizovatelem školy je obecní úřad Domašov, škola patří do právního subjektu Základní škola a Mateřská škola Domašov
2. Provoz školy je od 6:45 do 16.15hodin
3. Provoz MŠ bývá přerušovaný v měsíci červenci a srpnu (rozsah uzavření stanoví ředitel ZŠ a MŠ po dohodě se zřizovatelem, omezení nebo přerušování provozu MŠ oznámí vedení školy nejméně dva měsíce předem.
4. **Přijímací řízení do MŠ:** Děti do mateřské školy přijímá ředitel. Zápis do MŠ se provádí v průběhu 2. - 16.května, ve všední dny v době provozu školy. Přijímány jsou děti ve věku od 3 do 6 let, nejdříve však pro děti od 2 let. V případě naplnění tříd jsou děti přijímány dle schválených Kritérií pro přijetí dítěte do MŠ, které stanovuje ředitel Základní školy a Mateřské školy, zveřejněny na webových stránkách obce, na vývěsce základní školy i mateřské školy. Pokud jsou v průběhu školního roku k dispozici volná místa, děti bývají přijímány. O termínech zápisu je veřejnost informována prostřednictvím veřejných vývěsek a web. stránek obce.
5. Zástupce dítěte je povinen přihlásit a odhlásit dítě den předem a to do 11.00 hod ve školní jídelně i v mateřské škole.
6. Ředitel ZŠ a MŠ může ukončit docházku dítěte do MŠ, jestliže dítě bez omluvy zákonného zástupce nedochází do mateřské školy po dobu delší než dva týdny, když zákonný zástupce závažným způsobem opakovaně narušuje provoz školy, ukončení v průběhu roku doporučí lékař, nebo školská poradenská zařízení nebo zákonný zástupce opakovaně neuhradí úplatu za školní vzdělávání v mateřské škole nebo úplatu za školní stravování ve stanoveném termínu a nedohodne s ředitelem školy jiný termín úhrady.
7. Rodiče jsou povinni předat dítě osobně paní učitelce.
8. Za bezpečnost dětí odpovídají pedagogické pracovnice od doby převzetí až do předání zástupci dítěte nebo jím pověřené osobě.
9. Zákonní zástupci dítěte mohou k vyzvedávání dítěte písemně pověřit jinou osobu (formulář je možno vyzvednout u učitelek).
10. Konzultační hodiny: dle potřeby lze domluvit, aktuální informace jsou vyvěšeny na dveřích do třídy, konkrétní činnosti na nástěnce v šatně.

4.1. Co děláme ve školce celý den

6:45 - 8:00 hodin

- scházení dětí
- hry, dovednosti a činnosti podle potřeb a zájmu dětí
- individuální práce s dětmi
- částečně řízené činnosti individuální, skupinové, kolektivní
- předškolní příprava
- seznámení s tématem dne a nabídkou činností v centrech aktivit

8:00 - 9:00 hodin

- tvoření, vyrábění na dané téma
- řízené činnosti dle tématu v Třídním vzdělávacím programu

9:15 - ranní kruh - vzájemné sdílení zážitků, naslouchání, zpěv písní, kooperativní hry, slovní hry
- cvičení se sokolíkem Pepíkem

9:30 – 12:00 hod.

- hygiena, přesnídávka u prostřeného stolu
- příprava na pobyt venku, pobyt venku – herní činnosti na školní zahradě, obecní hřiště, vycházky do okolí a lesa, seznamování s přírodou, v zimě hry se sněhem, sáňkování, bobování

12:00 – 12:45 hodin

- převlékání, hygiena, společný oběd u upraveného stolu – prostírání, příbor
- hygiena, příprava na odpočinek

12:45 – 13:15 hodin

- literární nebo hudebně poslechová chvílka – čtení pohádek, příběhů na pokračování, poslech relaxační hudby
- odpočinek a spánek dětí

13:15 - 14:45 hodin

- spánek, klidné aktivity a činnosti nespících dětí
- předškolní příprava
- individuální přístup učitelky k dětem
- hygiena, převlékání

14:30 – 15:00 hodin

- svačina postupná s dodržováním kulturního stolování

15:00 – 16:15 hodin

- odpolední zájmové činnosti ve třídě nebo na školní zahradě (Domašov)
- rozcházení dětí, ukončení provozu

Doba od 8.00 do 12.00 hodin je dobou, ve které děti, na něž se vztahuje povinnost předškolního vzdělávání, plní povinný rozsah 4 nepřetržitých hodin povinného vzdělávání.

Časové rozpětí jednotlivých složek režimu dne je variabilní, podřizuje se zájmům, potřebám a schopnostem dětí.

Základním kritériem pro uspořádání života dětí a organizace dne v MŠ je zajišťování správné životosprávy. Jsou to intervaly mezi jídly (cca 3 hodiny), dostatečný pobyt venku (nejméně 2 hodiny denně) i potřebný spánek (klid).

Za příznivého počasí co nejvíce činností směřujeme ven, využíváme hřiště, vycházky do přírody

Důvodem pro zrušení pobytu venku jsou mráz pod – 10°C, prudký déšť, vichřice, náledí, inverze.

5. Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Představení programu , záměry ŠVP

ŠVP je zpracováván v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání obecně platnými normami.

Uplatňuje zásady ekologické výchovy a některé zásady vých. programů „Zdravá MŠ“ a „ Začít spolu“. Preferujeme výchovu k ekologii ochraně životního prostředí.

Naše Země je ve sluneční soustavě pro život jedinečná, zázračná a nenahraditelná. Zatím nebyla objevena ve sluneční soustavě planeta, na které by mohl život v naší podobě existovat. Pokud si člověk poškodí své životní prostředí, nemůže se vystěhovat na planetu jinou. Proto musíme přírodu ochraňovat nejen pro sebe, ale i pro další pokolení a vést k tomu naše děti.

Je nutné vytvářet u dětí kladný vztah k přírodě a její ochraně. Ovlivňovat dětské vědomí, rozum a rozvahu tak, aby k přírodě měly pěkný vztah, ctil ji, vážily si jí a znaly její základní zákonitosti. Naše děti se budou podílet na osudu naší planety.

Název našeho vzdělávacího programu je:

"Je nám dobře na světě, na naší modré planetě."

Záměr:

- aby dítě získalo přiměřenou fyzickou, psychickou a sociální samostatnost a základy k tomu, aby se mohlo dále příznivě rozvíjet a vzdělávat
- poznávání přírody a životního prostředí; ochrana přírody a životního prostředí,
- zdravý životní styl, zdravou výživu, ochranu a bezpečnost vlastního zdraví i zdraví ostatních
- posilování prosociálních vztahů a postojů, mezilidských a přátelských vztahů, respektovat ostatní a být respektován
- podporovat samostatnost dítěte, zdravé sebevědomí, položit základy celoživotního vzdělávání dětem dle jejich možností, potřeb a zájmů, vést děti ke zdravému životnímu stylu, a to vše ve spolupráci s rodiči

Dlouhodobé cíle:

- hlavním cílem výchovného programu je vést děti a učit děti již od mateřské školy postojům a praktickým dovednostem, které spočívají v úctě k přírodě a její ochraně i ochraně vlastního života a zdravý
- rozvíjet a podporovat sebevědomí dítěte, jeho plné a spokojené prožívání, sebejistotu a důvěru ve vlastní schopnosti
- vést děti k osvojení zásad slušného chování a jednání
- učit dítě dívat se na svět kolem sebe, mít otevřené poznání i prožívání
- učit je zájmu o dění kolem sebe
- učit děti přijímat změny a přizpůsobovat se jim, žít mezi ostatními, komunikovat s nimi, být tolerantní k odlišnostem druhých
- **založit pevné základy osobnosti dítěte pro život, celoživotní rozvíjení a vzdělání.**

5.2. Formy, metody a vzdělávací práce

Dopolední tematické celky jsou na sebe vázané a nadále rozvíjeny v odpoledních činnostech. Využíváme přání, potřeb a zájmů dětí.

Respektujeme jejich rozhodnutí při činnostech. Obsah vzdělávání vychází ze života dětí a z prostředí, ve kterém vyrůstají.

Formy naší práce - spontánní a řízené aktivity (provázané a vyvážené)
- cílené didaktické činnosti (individuální nebo skupinové)

Při volbě činností respektujeme individuální volbu a aktivitu dětí

Metody naší práce - prožitkové učení a kooperativní učení - je založeno na zážitcích dítěte
- podněcuje zvědavost a radost z učení

- situační učení – využíváme situace, které nám přináší běžný život
- didakticky cílená činnost – poskytujeme dětem vhodné vzory chování
- integrované učení – komplexní rozvoj dítěte, situace, které jsou dítěti blízké, zajímavé a přínosné
- odpočinkové a relaxační činnosti – jsou prováděny během dne
- tvořivost a fantazie
- přirozená zvědavost dětí
- příležitostné aktivity – které nejsou součástí tématu

Prostředky k dosažení cílů – způsob práce učitelek se uskutečňuje v **komunikativním kruhu, v centrech aktivit, při experimentování, objevování**. Nezbytnou součástí dne jsou **jazykové chvíle a grafomotorika, vyprávění, rozhovor**. Zařazujeme **výlety** do okolí, exkurze, divadelní představení.

Částečně čerpáme prvky z programu Začít spolu

Komunikativní kruh – vždy začínáme básničkou

Když se spolu potkáme, tak si ruce podáme,
Popřejem si pěkný den, na sebe se usmějem.
Když se spolu potkáme, tak si ruce podáme,
Popřejem si pěkný den, dneska zlobit nebudem.

5.3. Oblasti vzdělávání:

Školní vzdělávací program vychází z potřeb dětí, podmínek školy, podmínek plánování metod a způsobu práce učitelek mateřské školy.

1. Oblast biologická - dítě a jeho tělo

- lidské tělo a aktivní pohyb, sebeobsluha, bezpečnost a ochrana zdraví a přírody

2. Oblast psychologická - dítě a jeho psychika

- poznávání, psychika, prožívání a sebepojetí

3. Oblast interpersonální - dítě a ten druhý

- respekt a tolerance, komunikace, spolupráce a vzájemné vztahy

4. Oblast sociálně kulturní - dítě a společnost

- rodina, domov, příroda kolem nás, obec, země a svět, prostředí MŠ

5. Oblast environmentální – dítě a svět

- příroda, svět, rozmanitosti a ovlivňování člověkem

Obsahy všech 5 oblastí jsou podrobněji rozpracovány v kurikulu, které využíváme při plánování řízené i samostatné činnosti výchovně vzdělávací práci s dětmi.

5.4 Osvojování Klíčových kompetencí předškolního vzdělávání:

Klíčové kompetence tvoří základ vzdělávání, k jejich vytváření směřuje veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti, které ve škole probíhají.

Pro etapu předškolního vzdělávání jsou za klíčové považovány tyto kompetence:

- **kompetence k učení**
- **kompetence k řešení problémů**
- **kompetence komunikativní**
- **kompetence sociální a personální**
- **kompetence činnostní a občanské**

Děti mají dostatečné množství příležitostí pracovat samostatně bez vedení učitelky;

Děti mají dostatečné množství příležitostí spolupracovat při činnostech ve skupinách;

Děti mají dostatečné množství příležitostí k volbě vlastního postupu při činnostech;

Prostředí třídy je uspořádáno tak, aby děti měly volně dostupné pomůcky k činnostem (samy si je připraví, uklidí).

Obsah vzdělávání vychází ze života dětí a z prostředí, ve kterém vyrůstají. V integrovaných tematických celcích se odráží sled života dětí v mateřské škole, který je těsně svázán s přírodou, střídajícími se ročními obdobími a s nimi spojenými tradičními svátky a zvyky. Vzdělávací program je zpracován formou tematických **integrovaných bloků**. IB jsou součástí ŠVP a jsou charakterizovány hlavními záměry, dílčími vzdělávacími cíly a kompetencemi, dále jsou do oblastí rozpracovány na konkrétní podtémata, ta jsou volena pedagogy libovolně a reagují na konkrétní situace.

Všechny činnosti v rámci realizování vzdělávacího programu vedou k vytváření základů klíčových kompetencí a vzdělávacích oblastí.

5.6. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP):

Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními:

Podmínky pro vzdělávání dětí musí vždy odpovídat individuálním potřebám dětí. Podmínky pro vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními stanovuje školský zákon a vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Učitel zajišťuje tyto podmínky s ohledem na vývojová a osobnostní specifika těchto dětí a měl by být vzdělán v oblasti speciální pedagogiky.

Pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je potřebné zabezpečit (případně umožnit):

- uplatňování principu diferenciacce a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání;
- realizaci všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání dětí;
- osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení;
- spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství;
- snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy;(vyžaduje ji to sitace)
- přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření.

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami v mateřských školách zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona se uskutečňuje na základě *školských vzdělávacích programů upravených podle speciálních vzdělávacích potřeb dětí*.

Podpůrná opatření PLPP, IVP, Asistent pedagoga:

- Naše mateřská škola je běžnou mateřskou školou, poskytuje vzdělávání i pro děti vzdělávané podle §16 školského zákona
- Dětem s SVP jsou mateřskou školou, poskytnuta přiznaná podpůrná opatření a to bezplatně z výčtu § 16 školského zákona
- Přiznaná podpůrná opatření odpovídají pětistupňové škále, zahrnují organizaci, pedagogickou a finanční náročnost výchovně vzdělávacího procesu
- Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje naše škola i bez doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) na základě vypracovaného tříměsíčního plánu pedagogické podpory (PLPP)
- Podpůrná opatření druhého až pátého stupně uplatňujeme pouze s doporučením ŠPZ a s informovaným písemným souhlasem zákonných zástupců a to po vzájemném projednání obou
- Vzdělávání dětí s SVP vychází z RVP PV a je pro všechny děti společné, je však upravováno a přizpůsobováno dětem s SVP dle jejich možností a potřeb, úkolem pedagoga je vytvořit optimální podmínky k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení, komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti
- Pro děti s podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP, tento zpracovává škola samostatně
- Pro děti s podpůrnými opatřeními druhého až pátého stupně je ŠVP podkladem pro zpracování individuálního vzdělávacího plánu (IVP), tento je zpracován na základě doporučení ŠPZ.
- Dětem s SVP jsou voleny vhodné metody a postupy, odpovídající potřebám těchto dětí, pedagog volí citlivější a přiměřeně volený přístup, než k dětem bez SVP a úzce spolupracuje s rodiči dítěte.
- Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje učitel s dalšími odborníky, využívá služby školských poradenských zařízení.

Pravidla pro tvorbu, realizaci a vyhodnocování PLPP:

- Plán pedagogické podpory je tvořen společně pedagogy třídy, v níž je dítě umístěno a to na dobu tří měsíců, poté je vyhodnocován.
- V případě že dítěti nebudou podpůrná opatření prvního stupně postačovat, doporučí škola zákonným zástupcům využití poradenské pomoci za účelem posouzení jeho speciálních vzdělávacích potřeb a dalších opatření k průběhu vzdělávání

Pravidla pro tvorbu, realizaci a vyhodnocování IVP:

- IVP je zpracován na doporučení ŠPZ a se souhlasem zákonného zástupce dítěte.
- Individuální vzdělávací plán zpracovává pedagog třídy v níž je dítě zařazeno podle doporučení školského poradenského zařízení a vychází ze ŠVP školy.

Tento plán obsahuje:

- údaje o skladbě podpůrných opatření, identifikační údaje žáka
- údaje o pedagogických pracovnících podílejících se na vzdělávání dítěte
- úpravu obsahu vzdělávání
- časové rozvržení vzdělávání
- úpravy metod a forem práce
- úprava očekávaných výstupů dítěte

Poskytovat vzdělávání na základě IVP lze pouze s písemným informovaným souhlasem zákonného zástupce podle § 16 odst. 1

IVP je zpracován nejpozději do 1 měsíce ode dne doručení doporučení ŠPZ a může být průběžně doplňován a upravován.

Školské poradenské zařízení sleduje, pomáhá s vedením vzdělávání dítěte s SVP a nejméně 1x ročně vyhodnocuje naplňování IVP, v případě nedostatků informuje o nich ředitele školy.

Odpovědnou osobou za zpracování a provádění IVP je ředitel školy

S IVP seznámí škola:

- zákonného zástupce dítěte (který jej podepíše)
- všechny zúčastněné pedagogy

Podpůrné opatření - Asistent pedagoga:

- Asistent pedagoga poskytuje podporu jinému pedagogickému pracovníkovi při vzdělávání dítěte, učitelce mateřské školy, a to v rozsahu stanoveném přiznáním podpůrných opatření
- pomáhá učitelce při organizaci, realizaci vzdělávání, podporuje samostatnost a aktivní zapojení dítěte do všech činností uskutečňovaných v rámci vzdělávání ve škole, včetně poskytování školských služeb
- asistent pracuje v souladu s pedagogem, který řídí vzdělávání ve třídě, ve které je dítě s SVP zařazeno
- není-li stanoveno jinak může asistent pedagoga poskytovat podporu dítěti, či více dětem současně, nejvýše však čtyřem ve třídě

Hlavní činnosti asistenta pedagoga:

- pomoc při výchovně vzdělávací činnosti a pomoc při komunikaci s dítětem, s jeho zákonnými zástupci
- pomoc při adaptaci na školní prostředí
- pomoc při vzdělávání a vedení dítěte k co největší samostatnosti
- pomoc se sebeobsluhou dítěte během dne, na akcích konaných mimo MŠ

Záměr :

- budeme využívat vhodné kompenzační pomůcky
- co nejlépe spolupracovat s ŠVP, PPP, a dalšími odborníky, rodinou
- rozlišení individuálních podmínek dle typu postižení

5.8.Vzdělávání dětí nadaných:

- Dítětem nadaným se rozumí, dítě, které při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

- Dítětem mimořádně nadaným je dítě dosahující mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností, nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Zjišťování mimořádného nadání provádí školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou

- Škola vytváří ve svém ŠVP a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání dětí nadaných.

- Dítě, které vykazuje známky nadání, musí být dále podporováno, aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

- Mateřská škola zajistí realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

Záměr :

- Vytvářet podmínky pro rozvoj těchto dětí ve všech oblastech, aby nebyl opomíjen rozvoj celkové osobnosti dítěte; nadále budeme rozvíjet oblasti jejich nadání, upravíme pro tyto potřeby TVP o aktivity, vhodné k jejich rozvoji.

5.9. Vzdělávání dětí od dvou do tří let:

Předškolní vzdělávání lze organizovat pro děti od dvou let věku. Rámcové cíle a záměry jsou vhodné i pro děti mladší tří let, je však nutné zohlednit specifika dosahující úrovně dětí od dvou do tří let. Pro dvouleté dítě je zařazení do mateřské školy první sociální zkušeností, projevuje se to větší vázaností na dospělou osobu, učitelku, které nahrazuje rodiče. Dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály, zpravidla udrží pozornost jen velmi krátkou dobu. Podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností,

ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity. Vzhledem k tomu, že v naší obci prozatím převyšuje počet dětí starších 3 let přijímaných do mateřské školy, děti mladší se nám nedaří umístit. Je třeba splnit provozní podmínky mateřské školy, které se pro nás upraví rekonstrukcí budovy.

Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let:

Potřebuje stálý pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče, srozumitelná pravidla.

- Mateřská škola bude vybavena podnětnými a bezpečnými hračkami a pomůckami vhodnými pro dvouleté děti.
- Prostor musí být upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku.
- Mateřská škola prozatím není vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte.
- Šatna není vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby.
- Musí být zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek).
- Mateřská škola vytvoří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami.
- Dítěti bude umožněno používání pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty dítěte.
- Vzdělávací činnosti budou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí.
- Učitel bude uplatňovat k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá.
- V mateřské škole budou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.
- Péče o děti od dvou do tří let prozatím není organizačně a provozně zajištěna v souladu s platnými právními předpisy.
- Pedagogové ve třídě, kde jsou i děti mladší tří let se dostatečně dlouhou dobu překrývají, využijí pomoci školního asistenta při sebeobsluze dětí od dvou do tří let.

Záměr: REKONSTRUKCE BUDOVY, ZMĚNY DISPOZIC, ROZŠÍŘENÍ PROSTOR MŠ, PŘÍSTAVBA BUDOVY

- Postupně budou upravovány podmínky vzdělávání těchto dětí v oblasti vybavení vhodnými hračkami, pomůckami, které budou bezpečné, didakticky zacílené pro tuto věkovou kategorii (třída, zahrada).
- Budou uspokojovány základní potřeby dítěte, fyzické, psychické, sociální s ohledem na možnosti kolektivního zařízení, kterým mateřská škola je.
- Budou eliminovány podněty stresující dítě, jako je nadměrný hluk, spěch, bude volena vhodná adaptace za úzké spolupráce s rodiči.

5.10.. Povinné předškolní vzdělávání (PPV)

Od 1.9.2017, zavádí školský zákon změnu, která zásadně mění roli předškolního vzdělávání v posledním ročníku před nástupem do základní školy a to na povinné předškolní vzdělávání.

Školský obvod stanovuje zřizovatel obecně závaznou vyhláškou, která se pro Mateřskou školu v Domašově týká pouze dětí s trvalým pobytem v Domašově.

Zápis dětí se pro školní rok bude od 1.1.2017, konat vždy v měsíci květnu a to od 2. do 16.5. příslušného roku, v němž se konají zápisy pro nadcházející školní rok.

Zápis je povinný pro děti, které dovrší 5 let do konce srpna stávajícího roku, pokud ještě do mateřské školy nedocházejí.

Zřizovatel poskytne řediteli mateřské školy seznam dětí ze školského spádového obvodu, jichž se povinné předškolní vzdělávání týká.

Pokud je pro dítě předškolní vzdělávání povinné, nepožaduje škola doklad o očkování.

Zákonný zástupce může přihlásit dítě i do jiné než spádové MŠ, o této skutečnosti však musí ředitel náhradní MŠ informovat neprodleně ředitele spádové MŠ.

Povinné předškolní vzdělávání má formu pravidelné denní docházky v pracovních dnech a to v rozsahu 4 hodin souvislé docházky, dobu stanoví ředitelka ve školním řádu mezi 7. a 9. hodinou

Organizace vzdělávání se řídí Organizací školního roku, stanovenou MŠMT(jako u ZŠ)

Omlouvání neúčasti dětí:

Ředitel je oprávněn požadovat doložení důvodů nepřítomnosti dítěte, zákonný zástupce je povinen doložit důvody nepřítomnosti nejpozději do 3 dnů ode dne výzvy.

Školní řád stanovuje časové rozpětí PPV, dále podmínky pro uvolňování, podmínky pro omlouvání dětí a pravidla pro případné dokládání důvodů, řeší také neomluvené absence.

Jiný způsob plnění povinného předškolního vzdělávání:

Plnit PPV lze i jiným způsobem:

- individuálním vzděláváním dítěte na základě oznámení mateřské škole a to nejpozději 3 měsíce před zahájením PPV
- vzděláváním v přípravné třídě
- vzděláváním v zahraniční škole na území České republiky

Ředitel školy doporučí zákonným zástupcům vzdělávací oblasti v nichž má být dítě vzděláváno (vycházejí z ŠVP- RVP PV)

Ředitel stanoví termíny, kdy se musejí rodiče s dítětem dostavit k ověření výstupů z jednotlivých vzdělávacích oblastí, zároveň stanoví i náhradní termín ověřování.

Nedodržení termínu a absence pro ověřování, řeší Školní řád. Individuální vzdělávání může ředitel při nedodržení stanovených podmínek dítěti zrušit a znovu mu změnit formu docházky, na denní.

Povinné předškolní vzdělávání se týká i dětí starších, kterým byl udělen odklad školní docházky o jeden rok.

Vzdělávání v přípravných třídách zřízených při ZŠ, se týká pouze dětí, kterým byl udělen odklad povinné školní docházky v ZŠ.

Vzdělávání v zahraničních školách v České republice je možné, pokud tato škola má pro předškolní vzdělávání od MŠMT povolení.

6. Pravidla pro tvorbu třídního vzdělávací programu

- tématický celek je vybírán aktuálně dle ročního období, tradic a slavností a je dále rozpracován v ŠVP
- v každém tematickém celku si přiřazujeme kompetence, cíle a očekávané výstupy
- učitelka, která nastupuje ranní směnu naplánuje tento celek na několik dní, učitelka z odpolední směny tyto činnosti dále rozvíjí dle zájmu dětí.
- **toto téma je zaznamenáno do tiskopisu a po skončení tématu učitelkami zhodnoceno.**

6.1. Vzdělávací obsah programu – integrované bloky

Podtémata v třídních vzdělávacích plánech (TVP)

Podtémata jsou volena učitelkami s ohledem na konkrétní složení a potřeby třídy. Pomocí integrovaných bloků zajistíme princip systematickosti a posloupnosti. Prostor dáváme plánování nabízející kreativní řešení, prožitkové a situační učení, vlastní přínos dětí, rodičů. Podrobnější rozpracování viz. Příloha ŠVP

1. TADY BYDLÍM, TADY ŽIJÍ

ZÁMĚR : Děti se adaptují na nové prostředí- školy, třídy, kolektiv dětí, učitelky a paní školnice. Vytváříme společná pravidla vzájemných vztahů, chování a komunikace. Děti se seznamují s místem kde bydlí, poznávají kam patří a kdo je má rád. Rodičům dodáváme jistotu, že jsou respektovány jejich názory na výchovu a vzdělávání jejich dětí. Během celého bloku se zaměříme na tradice, oslavy a svátky, které se prolínají celým rokem. Pochopíme význam rozdílného života na vesnici a ve městě, získáme povědomí o symbolech České Republiky.

KOMPETENCE K UČENÍ:

- dítě odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých (I.K-6)
- dítě uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení (I.K-2)
- dítě klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo (I.K-4)

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ:

- dítě si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem (II.K-1)
- dítě se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu (II.K-8)

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ:

- dítě komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou (II.K-4)
- dítě se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ:

- dítě napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí (II.K-5)
- dítě se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout (II.K-7)

KOMPETENCE ČINNOSTNÍ A OBČANSKÉ

- dítě se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřené aktuálnímu dění (II.K-6)
- dítě spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat (II.K-9)
- dítě má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat (II.K-8)

OBLAST BIOLOGICKÁ

Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle :

- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností,
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti.

Očekávané výstupy:

- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí,
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů ,
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami,
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, uklidit a udržovat pořádek, práce na zahradě apod.)

OBLAST PSYCHOLOGICKÁ

Dítě a jeho psychika

Dílčí vzdělávací cíle:

- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv,
- samostatný slovní projev na určité téma,
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů,
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co zhlédlo,
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv,
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika).

Očekávané výstupy:

- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách

- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)

OBLAST INTERPERSONÁLNÍ

Dítě a ten

druhý

Dílčí vzdělávací cíle:

- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, ve skupině),
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem.

Očekávané výstupy:

- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství,
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je,
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná,
- spolupracovat s ostatními,
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.,
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě).

Dílčí vzdělávací cíle

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí,

- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané.

Očekávané výstupy:

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat,
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé,
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti,
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých,
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody,
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování.

Dílčí vzdělávací cíle:

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu,
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám,
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách.

Očekávané výstupy:

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí),
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc),
- osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi,
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí,

2. LETEM SVĚTEM

Záměr: rozvoj elementárních poznatků o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na toto dění, seznámit děti s kulturním a přírodním bohatstvím naší země i vzdálenějších míst naší planety (světadíly, státy, vesmír, vznik naší planety Země). Přiblížit dětem řemesla, povolání, jejich důležitost pro člověka. Naučit děti základním pravidlům silničního provozu, bezpečnosti, podpořit zájem o cestování a poznávání.

KOMPETENCE K UČENÍ

- dítě má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije /I.K-3/
- dítě klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo /I.K-4/
- dítě uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení /I.K-2/

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- dítě užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů, pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích /II.K-4/

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- dítě ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní /III.K-5/
- dítě dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává
- /knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atd.) /III.K-7/
- dítě ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit, má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku /III.K-8/

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- dítě je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem /IV.K-8/

KOMPETENCE ČINNOSTNÍ A OBČANSKÉ

- dítě se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat /V.K-1/
- dítě si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu /V.K-10/
- dítě odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem /V.K-3/

OBLAST BIOLOGICKÁ

Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle

- uvědomění si vlastního těla,
- osvojení věku přiměřených praktických dovedností.

Očekávané výstupy

- zachovávat správné držení těla
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky

OBLAST PSYCHOLIGICKÁ

Dítě a jeho psychika

Dílčí vzdělávací cíle

- rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu,
- vytváření základů pro práci s informacemi,
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci,
- získání relativní citové samostatnosti.

Očekávané výstupy

- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno,
- chápat slovní vtip a humor,
- naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit,
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma, antonyma,
- rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci,
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí,
- chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy, orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase,
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným,
- rozhodovat o svých činnostech,
- přijímat pozitivní hodnocení i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky,
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti.

OBLAST INTERPERSONÁLNÍ

Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému.

Očekávané výstupy

- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho,
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou.

OBLAST ENVIROMENTÁLNÍ

Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle

- poznávání jiných kultur,
- vytváření elementárního podvědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách,

- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat ale také poškozovat a ničit.

Očekávané výstupy

-zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti,
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý jak svět přírody, tak i svět lidí,
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí, dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu, živé tvory.

OBLAST SOCIÁLNĚ - KULTURNÍ

Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle

-rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny,
-vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností.

Očekávané výstupy

- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení,
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i dětem, bez předsudků, s úctou,
k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí,
-dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair play,
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami apod.

3. NASLOUCHÁME HLASU PŘÍRODY

Záměr: vzdělávací nabídka je zaměřena na osvojení poznatků o přírodě a jejich proměnách ve všech ročních obdobích, odhalování příčin a souvislostí. Děti se učí zodpovědnosti za planetu Zemi a proenvironmentálnímu chování např. tříděním odpadu již v mateřské škole. Rozvíjíme znalosti o jednotlivých zvířatech a rostlinách a seznamujeme se s bohatstvím úrody, s pracemi na poli a možnostmi využití darů, které nám příroda poskytuje.

KOMPETENCE K UČENÍ

- dítě se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům /I.K-5/
- dítě soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů /I.K-1/

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- dítě řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací;

hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost /II.K-3/

- dítě rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedou k cíli), a řešení, která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit /II.K-6/
- dítě zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti /II.K-5/

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- dítě průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím /III.K-6/

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- dítě samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej IV.K-1/
- dítě si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky /IV.K-2

KOMPETENCE ČINNOSTNÍ A OBČANSKÉ

- dítě chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá /V.K-4/
- dítě ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí, a že je může ovlivnit /V.K-11/
- dítě chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem, a že naopak lhostejnost, nevládnost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky /V.K-7/

OBLAST BIOLOGICKÁ

Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky, ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí,
- rozvoj a užívání všech smyslů.

Očekávané výstupy

- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu,
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů,
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jednoduchou motoriku.

OBLAST PSYCHOLOGICKÁ

Dítě a jeho psychika

Dílčí vzdělávací cíle

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i produktivních,
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení,
k myšlení slovně-logickému,
- rozvoj paměti pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným,
- rozvoj a kultivace představivosti a fantazie, rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání.

Očekávané výstupy

- naučit se z paměti krátké texty,
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku,
- popsat situaci vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si,
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost,
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno být citlivé ve vztahu k živým bytostem, přírodě i k věcem,
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním.

OBLAST INTERPERSONÁLNÍ

Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle

- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních.

Očekávané výstupy

- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad,
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit se o úkol.

OBLAST ENVIROMENTÁLNÍ

Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách,
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit,
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách,
- vytvoření povědomí o vlastní souměřitelnosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí.

Očekávané výstupy

- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole,
- mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí,
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý jak svět přírody, tak i svět lidí,
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí .

OBLAST SOCIÁLNĚ - KULTURNÍ

Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle

- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahu ke kultuře a k umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat.

Očekávané výstupy

- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik,

- vnímat umělecké i kulturní podněty, pozorně naslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení, hodnotit svoje zážitky.

4. MOJE TĚLO MOZEK ŘÍDÍ

ZÁMĚR : Děti se naučí poznatky o lidském těle, jeho fungování a o okolních jevech, které na něj působí. Budeme se povídat o částech těla. Probereme konkrétní příklady. Budeme si povídat o kostech, svalech, mozku, srdci. O skladbě celého těla a jeho funkcích. Děti se seznámí také se zdravou stravou, která je potřeba pro naše zdraví. Dále v tomto bloku se budeme zaměřovat na vše spojené se zdravím. Budeme mluvit o nemocech a jak jim můžeme předcházet. Co je potřeba v kterém období si obléci, aby se nám nemoci vyhnuly. Podpořit zájem o porozumění lidskému tělu.

KOMPETENCE K UČENÍ

- Dítě soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá přitom jednoduchých pojmů, znaků a symbolu (I.K-1)
- Dítě klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo (I.K-4)
- Dítě se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění (I.K-7)

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU

- Dítě řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého (II.K-2)
- Dítě chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit (II.K-7)

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- Dítě ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog (III.K-1)
- Dítě se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci (III.K-3)
- Dítě ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní (III.K-5)
- Dítě průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím (III.K-6)
- Dítě dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.) (III.K-7)

SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ KOMPETENCE

- Dítě projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost (IV.K-3)
- Dítě napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí (IV.K-5)

- Dítě je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem (IV.K-8)

ČINNOSTNÍ A OBČANSKÉ KOMPETENCE

- Dítě dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky (V.K-2)
- Dítě se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřené aktuálnímu dění (V.K-6)
- Dítě má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat (V.K-8)
- Dítě si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu (V.K-10)
- Dítě dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské) (V.K-12)

OBLAST BIOLOGICKÁ

Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle

- rozvoj užívání všech smyslů,
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti,
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě,
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí,
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základu zdravého životního stylu,

Očekávané výstupy

- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.),
- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku),
- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem,
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých,
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy.

OBLAST PSYCHOLOGICKÁ

Dítě a jeho psychika

Dílčí vzdělávací cíle

- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu,
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti),
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat.

Očekávané výstupy

- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách,
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí),
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech,
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film,
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je,
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky,
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí,
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem.

OBLAST INTERPERSONÁLNÍ

Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle

- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.),
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)

Očekávané výstupy

- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad,
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené,
- spolupracovat s ostatními.

OBLAST ENVIROMENTÁLNÍ

Dítě a společnost

Dílčí a vzdělávací cíle

- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané,
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách.

Očekávané výstupy

- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat,
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých.

OBLAST SOCIÁLNĚ KULTURNÍ

Dítě a svět

Dílčí a vzdělávací cíle

- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit,
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách,
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám.

Očekávané výstupy

- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc),
- všímat si změn a dění v nejbližším okolí,
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole.

7. Evaluace

Je průběžný proces hodnocení a výstupů, který provází tvorbu a realizaci školního vzdělávacího plánu školy, slouží škole jako zpětná vazba, která do budoucna pomáhá při zkvalitňování oblastí pro výchovu a vzdělávání dětí

Skládá se především z hodnocení a evaluační činnosti pedagogů - evaluace témat a podtémat
Hodnotíme vždy po skončení jednoho podtématu, konkrétní cíle vzdělávání.

Evaluace probíhá dle potřeb školy, vyhodnocuje se při ní veškerá činnost ve škole.

Vychází z - rozhovorů s rodiči

- pozorování dětí

- anonymních námětů, pochval, připomínek od rodičů dětí – schránka v šatně

1. Autoevaluace – hodnocení vlastní práce učitelky – 1x ročně
2. Hodnocení podtéma ŠVP – po skončení tematické části, společně obě učitelka (v TVP)
- 3 Vedení záznamů o dětech – vždy v říjnu a v březnu,dále dle potřeb – diagnostické záznamy o dítěti
4. Hodnocení školy – podmínek, personální oblast, průběh vzdělávání, vnitřní a vnější vztahy
5. Evaluace ŠVP – po skončení programu